

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA**

DOM
2012-02-14
Meddelad i
Uppsala

Mål nr
6957-11 E
Enhet 2

KLAGANDE

KONKURRENSVERKET	
2012-02-15	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

MOTPART

Landstinget Västmanland
Upphandlingsservice
721 89 Västerås

ÖVERPRÖVAD UPPHANDLING

Landstinget Västmanlands upphandling av psykoterapibehandling med KBT- och KPT-inriktning, patienter med remiss från landstinget, dnr. LVU110049

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår [REDACTED] ansökan om åtgärder enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling.

Dok.Id 50631

Postadress Box 1853 751 48 Uppsala	Besöksadress Kungsgatan 49	Telefon 018-16 73 00 E-post. forvaltningsrattenuppsala@dom.se	Telefax 018-16 73 43	Expeditionstid måndag – fredag 08:30-12:00 13:00-16:30
---	--------------------------------------	---	--------------------------------	--

BAKGRUND

Landstinget Västmanland, förkortat landstinget, genomför en upphandling av psykoterapibehandling med KBT- och KPT-inriktning, patienter med remiss från landstinget. [REDACTED] har varit en av anbudsgivarna. Enligt landstingets tilldelningsbeslut av den 30 november 2011 har [REDACTED] anbud inte gått vidare till anbudsutvärdering med motiveringen att anbudet inte uppfyller kravspecifikationen.

YRKANDEN OCH GRUNDER

[REDACTED] ansöker om överprövning av upphandlingen och anför bland annat följande. Upphandlingen strider mot landstingets uppgift att erbjuda kompetent, kvalificerad och individualiserad vård. I upphandlingen erbjuds patienten endast en viss metod och inte den bredd av metoder som finns och som kvalificerade psykoterapeuter ofta kan tillhandahålla. Upphandlingen strider mot principen om vårdval, patientens rättighet att välja typen av vård. Patienter med multikomplexa problem kommer inte att kunna få den hjälp de behöver och har rätt till. Många psykoterapeuter med bred utbildning och mångårig erfarenhet av denna patientgrupp och som har varit externa behandlare åt psykiatrin under många år väljs bort i upphandlingen. Kravspecifikationen utgår endast från att psykoterapeuten ska kunna bevisa/bekräfta sin legitimitet att bedriva KPT-inriktad psykoterapi med ett intyg från Socialstyrelsen. Utifrån den erfarenhet som hon har samlat på sig under sina nästan 30 år som psykolog och psykoterapeut erbjuder hon sina patienter en individanpassad psykoterapi som består av element från många olika psykoterapiinriktningar. Hon har tillägnat sig KPT-kunskaper och -förhållningssätt i sitt tidigare arbete och inom skolvärlden. Alla patienter kan inte behandlas med endast psykodynamiska metoder. Det arbetssätt som då krävs och som hon behärskar avviker i allra högsta grad från det psykodynamiska arbetssätt som är brukligt inom psykiatrin och bör betraktas som likvärdig med KPT-inriktning. Det enda argument som har angetts för att upphandla som landstinget har gjort är att psykiatrin

har all den kompetens som krävs för att kunna ge ett brett utbud av vård, och att den kompetens som saknas är KBT/KPT. Vid närmare granskning visar sig dessa uppgifter vara felaktiga eftersom den övervägande delen av personalens psykoterapeutiska kompetens är just inom KBT/KPT-området. Beställningen av upphandlingen har skett helt utan förankring hos den personal som besitter kunskap i hur behovet ser ut av behandling utanför psykiatri. Hur upphandlingen har gått till gör att många pågående behandlingar måste avbrytas i förtid. Upphandlingens utformande gör att stora grupper av patienter inte kommer att kunna erbjudas vård.

Landstinget bestrider ansökan om överprövning och yrkar att den avslås. Landstinget anför i huvudsak följande. Det framgår tydligt av kravspecifikationen att en anbudsgivare som är legitimerad psykolog som lägst ska ha kompetensnivå steg 1 inom KBT/KPT och att en anbudsgivare, som i [REDACTED] fall, som är leg. psykolog och legitimerad psykoterapeut, men inom en annan teoretisk inriktning, som lägst ska ha kompetensnivå steg 2 inom KPT. Av kravet framgår även motsvarande antal högskolepoäng. Inför kravställandet i upphandlingen har landstinget utifrån upphandlingens givna förutsättningar gjort en noggrann bedömning av den lägsta nivå av kompetens som krävs för att möta landstingets behov. Kraven är proportionerliga. Landstinget har bedömt [REDACTED] intyg avseende kompetens utifrån i upphandlingen ställda krav och därvid funnit att två endagars workshops med inriktning KPT inte motsvarar steg 2 varför hon inte har uppnått ställda krav. Det noteras att [REDACTED] själv har uppgett att hon saknar formell KPT-kompetens. I egenskap av upphandlande myndighet har landstinget vidare själv att avgöra föremålet för upphandling. Upphandlingen har skett inom ramen för gällande regelverk. Det saknas skäl att vidta åtgärder enligt LOU.

[REDACTED] har i genmäle anført bland annat följande. Hon har visserligen skrivit att hon saknar den "formella" kompetensen i form av intyg

från Socialstyrelsen. Hon har dock utifrån den tjänst som hon har haft inom Landstinget Västmanlands Omsorg/Habilitering under 14 år tillägnat sig den kognitiva kompetensen genom praktisk erfarenhet och arbete med klienter som har kognitiva handikapp och därmed behov av ett kognitivt bemötande och kognitivt förhållningssätt. Dessa kognitiva handikapp förutsätter att hon som terapeut kan anpassa sina metoder till klientens behov och handikapp. Detta har hon gjort under många år och enligt hennes bedömning motsvarar hennes kunskaper och förhållningssätt minst steg 1 i KPT, om inte även steg 2.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

I 1 kap. 9 § LOU stadgas följande. Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 1 § LOU stadgas följande. En leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärd enligt 5 eller 15 § (ansökan om överprövning).

I 16 kap. 5 § LOU stadgas följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

En förutsättning för att förvaltningsrätten ska besluta om åtgärder enligt LOU är att den upphandlande myndigheten har brutit mot någon bestämmelse i eller mot någon av de principer som bär upp lagstiftningen. Bestämmelserna ger ingen möjlighet att ifrågasätta valet av föremålet för upphandlingen utan det ankommer på den upphandlande myndigheten att bestämma vad som ska upphandlas. Förvaltningsrätten kan således inte

besluta om åtgärder enligt LOU för att ändra på föremålet för upphandlingen.

De grundläggande rättsprinciper som bär upp lagstiftningen är principerna om ickediskriminering, likabehandling, transparens, proportionalitet och ömsesidigt erkännande. Med stöd av dessa måste bland annat kraven i förfrågningsunderlaget upprätthållas och ställda krav måste vara effektiva och inte gå utöver vad som är nödvändigt för upphandlingen. När principerna frångås av den upphandlande myndigheten kan förvaltningsrätten besluta att upphandlingen ska göras om eller rättas.

██████████ har, som det får förstås, ifrågasatt landstingets bedömning av att hennes kompetens inte motsvarar de i förfrågningsunderlaget uppställda kraven.

I förfrågningsunderlaget anges att förutsättningen för att ett anbud ska kunna prövas, utvärderas och antas är att skall-kraven är uppfyllda. I position 1 i kravspecifikationen avseende psykologisk behandling med KBT-inriktning (Del B) anges följande. "Alternativ 1) Behandlaren ska vara leg. psykolog (KBT) för steg 1-nivå. Alternativ 2) Behandlaren ska vara leg. sjuksköterska med specialistutbildning i psykiatrisk omvårdnad, socionom eller yrke som köparen anser likvärdigt och ska ha steg 2-nivå. Kopior/be-vis som styrker detta ska bifogas anbudet. Kopia på legitimation utfärdad av Socialstyrelsen ska bifogas anbudet. Med steg 1 avses lägst motsvarande 30 hp och/eller 45 hp enligt Bologna-processen. Med steg 2 avses 60 hp och/eller 90 hp enligt Bologna." I Position 2 i kravspecifikationen anges bland annat att "Behandlaren ska ha minst två års erfarenhet av behandlingar inom KBT efter legitimation utfärdad av Socialstyrelsen. Styrkt intyg som styrker detta ska bifogas."

Av utredningen i målet framgår att [REDACTED] saknar formell kompetens inom KPT. Hon saknar därmed den i kravspecifikationen efterfrågade kompetensen och legitimationen. [REDACTED] gör gällande att hennes praktiskt tillägnade kompetens motsvarar den efterfrågade formella kompetensen. Enligt kravspecifikationen krävs dock att den formella kompetensen i KPT styrks med legitimation. Principerna om likabehandling och transparens stipulerar att alla leverantörer ska behandlas lika och det är ett krav att den upphandlande myndigheten håller sig till förfrågningsunderlaget. Det betyder att landstinget i detta fall är bundet av kravspecifikationen. Landstinget har därmed varit förhindrat att beakta eventuell praktiskt tillägnad kompetens när detta inte anges i kravspecifikationen. Ett dylikt beaktande hade inneburit att landstinget hade brutit mot bestämmelserna i LOU. Enligt förvaltningsrättens bedömning har det inte framkommit att kravet på behandlaren kompetens går utöver vad som är nödvändigt i upphandlingen och därmed strider mot proportionalitetsprincipen. Landstinget har därför haft fog för sitt beslut att förkasta hennes anbud vid anbudsprövningen. Sammanfattningsvis har det inte framkommit att landstinget har brutit mot principerna i lagstiftningen om offentlig upphandling. Förvaltningsrätten avslår därför [REDACTED] ansökan om åtgärder enligt LOU.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1 A LOU)

Klas Innerstedt
rådman

Målet har handlagts av Linnea Åman.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens dom/beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Stockholm.. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Tala om varför Ni anser att domen/beslutet ska ändras och vilken ändring Ni vill ha. Sänd även med sådant som Ni anser ha betydelse och som Ni inte tidigare gett in.

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. För offentlig part räknas dock treveckorstiden från den dag dom/domen/beslutet meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Tala om vilken dom eller vilket beslut Ni överklagar genom att anteckna förvaltningsrättens namn och målnummer.

Underteckna skrivelsen, gör namnförtydligande samt uppge personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Adress och telefonnummer till Er arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där Ni kan nås för delgivning. Har Ni redan tidigare lämnat dessa uppgifter i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver Ni inte uppge dem igen.

Om Ni anlitar ombud kan ombudet i stället underteckna skrivelsen. Ombudet ska sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av förvaltningsrättens dom/beslut.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

